

Triky vlády pomohly snížit deficit státního rozpočtu za rok 2023, vidí jasně Paroubek

- CZ24 News | 6. ledna 2024

ČESKO: Ministr financí se dnes dme pýchou, jak ten schodek státního rozpočtu krásně vypadá. Rozpočet státu na rok 2023 byl stanoven částkou 295 mld. Kč a vládě se prý podařilo ušetřit 6 mld. Kč.

Podívejme se na tato čísla trochu zblízka a pravdivě. Patřil jsem k těm nemnoha ekonomům, kteří upozorňovali už před řadou měsíců, že vláda bude velmi ráda, když se jí podaří dosáhnout schodku státního rozpočtu za celý rok 2023 ve výši 300 – 350 mld. Kč.

Upozorňoval jsem už před řadou měsíců, že ekonomika státu ze stagnace přejde do mírného poklesu, což znamená, že stát nebude moci počítat s přirozeným přírůstkem svých příjmů, vyplývajícím z hospodářského růstu. Přitom s růstem příjmů z tohoto titulu autoři státního rozpočtu na rok 2023 pochopitelně počítali. Do poslední možné chvíle provládní ekonomové a ministři hájili neměnnou komunikační pozici vlády, že ekonomika státu zaznamenaná v roce 2023 hospodářský růst cca 1%. Až v posledních 2 až 3 měsících došlo v jejich komunikaci k obratu.

Stát vykázal příznivější hospodaření za minulý rok o cca 6 mld. Kč. Těch 289 mld. Kč schodku, vydávaných za velké vítězství ducha nad hmotou, sice také není žádná sláva, ale budiž. Připomenu jen, že stát nevyplatil firmám, které na to měly podle platné legislativy nárok za minulý rok 14 mld. Kč náhrad náležejících jim podle příslušného vládního programu a tyto výdaje vláda přenesla do letošního roku.

Vedle toho ministerstvo financí provedlo zatím nikdy neuskutečněný trik, spočívající v tom, že 20 mld. Kč svého schodku „převadlo“ do hospodaření, tedy do schodku hospodaření Státního fondu dopravní infrastruktury.

Kromě toho ČEZ vyplatil státu o 54 mld. Kč vyšší dividendu, nežli s jakou bylo plánováno, respektive nežli jakou navrhoval k výplatě státu management ČEZu. Tyhle peníze budou státu jednou chybět. Tedy až přijdou do výstavby bloky jaderných elektráren.

Když sečtu jen tyto tři sumy, dostanu se na částku 88 mld. Kč, které mohu směle označit jako účetní triky ministerstva financí, sloužící k tomu, aby schodek státního rozpočtu vypadal marketingově přijatelněji. Je totiž rozdíl mít schodek 289 mld. Kč anebo mít schodkem téměř 380 mld. Kč.

Takže pokud se dnes ministr financí Stanjura nosí jako páv, pokud jde o schodek státního rozpočtu, tak by se měl na věc dívat realističtěji. Pro člověka, jako jsem já, který pracuje celý život s rozpočty, je tento přístup vlády s uplatněním několika viditelných účetních triků, není ničím jiným, nežli pokusem o oblafnutí široké laické veřejnosti. Tedy, za blahovolného přihlížení mainstreamových médií.

Mainstreamová média se zabývají tím, jak nedopadl výběr daně z neočekávaných zisků a jak katastrofálně dopadl výběr tzv. windfall tax. Naopak jásají nad výběrem některých daní, které díky inflaci překonaly vyšší rozpočtované částky. Podstatné a k zapamatování na výsledku státního rozpočtu roku 2023 je, že byl zakamuflován několika účetními triky.

Je to smutné, ale je to tak. A to se ještě může stát, že Ústavní soud, kam podala opozice stížnost na legislativní postup vlády, v jehož důsledku došlo v minulém roce k snížení valorizace důchodů,

rozhodne, že 20 mld. Kč de facto zadržených penzí za minulý rok, bude muset vláda důchodcům doplatit.

A mně se to zdá celkem jako pochopitelný požadavek, protože vláda změnila platnou legislativu, která počítala s vyšší dynamikou nárůstu důchodů až v průběhu roku 2023 a ne před jeho začátkem. Takže pokud bych sečetl oněch 88 mld. a 20 mld. Kč, tak už by to byl výsledek hospodaření státu, který by si vláda žádné země za rámeček nedala.

Ale upřímně, ono těch 289 mld. Kč schodku a přes 3,2 bilionu korun státního dluhu, jsou opravdu varovnými čísly, byť v relativním vyjádření státní dluh činí „jen“ 43,1% podílu z HDP, což je jedno z nejnižších zadlužení v rámci EU. Ale v každém případě je to číslo varující, už proto, že současná vláda se obírá myšlenkami na obří investice a výdaje přesahující finanční kapacitu státu. Mám na mysli např. nákup amerických stíhaček F-35 za několik set mld. Kč., dále nákup švédských obrněných transportérů a německých tanků Leopard, kde se hovoří o výdajích v řádech desítek miliard korun. A vláda přispěchala také s jedním zřejmě nezbytným výdajem. I když dnes odhadovaná cena pořízení vzbuzuje, po vyřazení levnějších ruských a čínských firem z tendru na výběr zhotovitele, velké otazníky. Výstavba čtyř nových bloků jaderných elektráren, která si v příštích 20 – 25 letech může vyžádat prý 2 biliony korun, bude obrovským zatížením státu.

Vydávání desítek či stovek miliard s akademickou lehkostí u této vlády není žádným problémem. A já lituji každého, kdo bude muset jednou dávat české státní finance do pořádku, zbavit je zbytečných rozmařilostí a nesmyslných ideologizovaných výdajů.

AUTOR: Jiří Paroubek

[ZDROJ](#)